

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concertatio acutissima duoru[m] clarissimoru[m] artiu[m]
& sacre theologie doctoru[m] Magistri Thome Caietani de
vio Generalis totius ordinis predicatoru[m]. & M. Iacobi
Almain doctotis ...**

**Cajetan, Thomas
Almain, Jacques**

Colonie, 1514

VD16 ZV 412

Quartu[m] caput Soluunt[ur] r[at]io[n]es [con] determinat[i]o[n]e[m]
facta[m] in p[re]cede[n]ti cap[ito]lo

urn:nbn:de:hbz:466:1-34616

Capitulum

Primo p parabolā saluatoris. xij. de zizania. vbi fm expōnem doctorū
phibent mali sub noie zizanie eradīcari p cēsura excōicatiois qm a bonis
intellectis p frumētū cognosci nō pnt. Secōdo p caplm cogitatiois de pes
nitentia dīstin. p. Cogitatiois penā nemo pariat. vbi glosa. ab hoīb. sed
bñ a deo. Adduci possent ad hoc pbādū pleraq; capla. vt caplm. Si us
tuis lris. de simonia. caplm Tua nos. eodē titu. caplm Erutescāt. xxxij.
q. caplm Cōsulisti. ij. q. v. ¶ Secōdo dī. si pcedat ad pctm exteri. qd qd
de op? nō est malū nisi ppter malā relatōem interiorē ad tale pctm. nō ex
tendit ecclesiastica pās iuridica. Cū em nō sunt illa opa phibita fm suaz
substātia. sed solū fm interiorē relationē. ad quā puniendaz nō extēdit ecc
lesiastica potestas nec extēdet ad illa pās. Secōdo pbat idē. nō pōt etiam
ex natura opis. z nō solū ex defectu testiū pbari opus illud peccatū eē nisi
si de relatōe. pbatet q̄ sicut nec relatio ecclesiastice subicit p̄ati. ita nec pecc
catū illud. ¶ Tertio dī. ecclesiastica potestas extēdit ad pctm iuridice no
tum. cui? act? actor iuridice ignor? est pbat p caplm. Quidam maligni
spūs. v. q. p̄ma. vbi de quodā q̄ ptra Eastorū notariū ac m̄salem apos
tolicū nocturno silentio in ciuitatis loco p̄testatōem posuerat in eius cris
mina loquentē. dī. Adrianus papa. q̄ si nō extierit neq; publice p̄fessus fue
rit. q̄ quis ille sit q̄ hoc agere p̄sumpserit. vel p̄sensum tante iniquitatis p̄s
lio pbuerit ex dei z dñi nostri Jesu christi spū definimus. vt sancti ei? cor
poris z sanguinis p̄cipitōe puarus sit. z iste est vn? casus apud Guili
lermū ockan. in tertia pte sui dialogi. in quo recurrendū est ad p̄tē eccle
siasticā in crimine ciuili. ¶ Quarto dī. ad pctā exteriora. q̄ fm se sunt. ph
ibita. q̄uis nō iuridice possint. pbari ppter defectū testiū. nec actor extē
dit hec potestas statuendo. Probat ex caplo Porro. de sen. excōica. in q̄
dī. eos q̄ manus violētas in fratres suos iniecerūt. qui nō puici. s; puaz
tū veniā postulat esse monēdos. vt satisfaciant his quos leserūt. z apos
tolicē sedi se p̄sentant. cū ab alio sine sp̄ali m̄dato absoluti nō valeāt. q̄ il
li sunt excōicati. Absurdū em foret dicere eū q̄ violētas iniicit i clericū ma
n? q̄uis secrete. nō eē excōicatu. z i oīb; istis de iuridica p̄tē loqr. q̄ for
¶ Caplm q̄rtū. in q̄ ponūt obiectōes ad ista. z soluūtur ¶ Exteri? respicit
¶ Contra p̄mū istoz q̄tuor dictoz obijcit hñs solū pctā cordis vt sta
tuti eccleie ois vtriusq; sex? tenet in paschate p̄fiteri ea. z si nō p̄fitea
tur. incurrit censurā excōicatiois. vt p̄z ex dicto caplo. q̄ p̄tēs eccles
stica ad illa cordis pctā extendit.
¶ Secōdo. inq̄sitor fidei omittēs pcedere ptra hereticos sine q̄cūq; actu ex
teriori incurrit censurā excōicatiois. vt p̄z in clemētina multoz. de hereti. et
glo. ibidē. Hic p̄z apte q̄ p̄stitutio militāz eccleie ligat crimē oino occultū
ad penas suspēisionis. z excōicatiois. z ad h̄ inducit caplm p̄mū de statu
monachoz. eodē libro. 6. qz vere. vbi de monachis discurretib; p curias
p̄cipū. dī. q̄ si vt suis p̄latis aut monasterijs dānū aliq̄ inferāt ad dies
tas curias se trāsferre p̄sumpserit. excōicatiois sniaz eos icurrere volum?
sp̄o facto. h̄c nō excōicāt. p eo q̄ ad curias p̄cipū se trāsulerūt. s; qz itē
dū p̄lato aut monasterio dānū inferre. z sic p solo actu interiori
¶ Tertio arguit. si ecclesia alicui p̄cipiat sub pena excōmunicatiois q̄ ali
quā accipiat in vxorē. eā s; cū qua p̄us p̄traxerat sponsalia z p̄ferat illa

Quintum

verba exterioris et non sentiat interior videtur excoicatus cum non accipiat eam in
vxoze. et h est ppter omissione soli actus interioris. ergo etiã pro solo actu
interiori excoimunicari potest

¶ Deinde arguit ptra tertiu et qrtu dicta pmo p caplm sicut de tuis lris
de symonia in q dicit. Illos at q dederunt pecunia vel etiã receperunt in tm
stat esse culpabiles q si eoz excessus esset ecclie manifestus q non iudicat de
occultis pena canonica essent ferendi. q si non sit manifestus non sunt ferendi
et in caplo. Erubescat. xxxij. distincioe in q de ps byteris diaconis et sub
diaconis q mulierculas non abiecerunt dicit q sunt excludendi a suoz gradu
dignitate. statim subiungit. de manifestis ar loqr. secretor ar de? et pgnitor et ut

¶ Secũdo arguit. Matthei. xvij. vbi instituta est hec potes (dicit est.
stas ecclesiastica dat forma fm qua sit ea vtendũ s; sic est q ibi pcepit reum
eē ecclie denunciandũ et puincendũ p duos vel tres testes. q non creditur hec
potestas ad ea peccata exteriora q pbari non pnt. ¶ Ad pmu istoz dicit p
mo q pferri est actus exterior et sic pceptũ illud non fert immediate et p se sup
actu interiorē quis ferat sup exteriorē q est de actu interiori. dicit secũdo fm

Durandũ q pceptũ ecclie pncipali fert sup coicatioe qua stat actũ exte
riorē eē et in foro exteriori pgnosibile et qz ad digne coicandũ iure diuino
preqrit oim mortalitũ pfectio et sic pceptũ ecclie non fert sup actu illũ pfectio
nis sacramentalis s; solu p actus. ¶ Ad secũdũ dicit q inqstioz fidei non ex
coicatur p actu interiori s; p omissione actus exterioris q iuridice sicut actus
ius est puatio qrtu est ex se pbari p. ¶ Ad tertiu dicit q in illo casu non in
currit sniam excoicatioe cum nihil agat nec pmitrat qd iudicio ecclastico
subsit. eodẽ mō sicut nec ille q in paschate sumeret eucharistiã non puia suff
ficiet dispone non veniet arcendus ab ingressu ecclie fm tenore illi statuti

¶ Dis vtriusq; sex? ¶ Ad pmu argumentũ p vltimũ dictũ dicit q illa capla
intelligenda sunt de pena ab hoie inferenda. Sũt em canones qdã q non sunt
snie late; s; ferende qbz sez transgressorib; non infligit eo facto pena s; declarat
infligenda p iudice. et hoz transgressores non subijciunt illi pene nisi notozij
sint. Et quis glosa ex caplo Erubescat fundet argumentũ p opinioe eoz q
dicunt q occultũ delictũ non irrogat irregularitatē. ¶ Oppositũ hu? opinio
nis satis determinatũ est ex caplo Quisitũ de rpb; ordinãdoz. Vbi dicit
si pposita crimina puta adulteriũ pcuriũ homicidiũ falsum testimoniũ or
dine iudiciario pprobata vel alias notoria non fuerint non debet hi pter res
os homicidij post penitentiã in eã susceptis ordinib; impediri. q homicide
incurrunt irregularitatē quis non sint notozij. ¶ Ad secũdũ ex textu euãge
lico eodẽ mō dicendũ est q pcessus ille intelligit de eo q p iudice et notariũ
ferendus est pena ecclastica. Ista reqreret maiore pcessum. s; qz solu accna
sunt et non essentialia pncipali pposito omisso.

¶ Quintũ caplm de his q nimis restringunt potestatem.

¶ Aliq; mirũ i mo dũ restringit hec potestas. dicunt em aliq; eã so
lũ excedi ex institutioe chisti ad puniẽda peccata in reb; pure spiri
tualib; puta q ppta sunt legi euãgelice vt sunt peccata pmissa ptra
articulos et sacramenta et non ad pctã q sunt ptra legẽ nature salte nisi casuas
liter. et hu? snie videtur esse guillerm? Ockam circa finẽ sui dialogi etiã in p
ma pte eiusdẽ libri libro sexto caplo octauo. vbi dicit Spũalia sunt illa que